

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برنامه ارزشیابی نظامند

دوره پزشکی عمومی

دانشگاه علوم پزشکی مازندران

دانشکده پزشکی

تابستان ۱۳۹۸

فهرست مطالب

۴	مقدمه
۶	تعاریف
۷	اهداف
۸	برنامه ارزشیابی نظامند دوره پزشکی عمومی:
۸	ارزیابی تراکمی (هر ۵ سال یکبار):
۱۰	ارزیابی تکوینی (در طول دوره):
۱۱	روش گرد آوری اطلاعات
۱۱	منابع ارزیابی
۱۱	پایش فرایندها و پیامدها
۱۲	جدول برنامه عملیاتی دانشکده
۱۳	پیوست

مقدمه

ارزیابی فرآیند بررسی نتایج (نیل به اهداف) یک برنامه است که از طریق سنجش رشد و تغییر در یک فرد یا گروه یا سازمان و همچنین روش‌ها و امکانات و منابع اجرا می‌شود. در واقع ارزشیابی برنامه، فرآیند بررسی نظامند کیفیت برنامه درسی در یک قلمرو محتوایی خاص و تعیین چگونگی بهبود کیفیت آن برنامه است که با هدف‌های گوناگونی مانند ضرورت تعیین اولویت‌ها، مشخص کردن روش‌های مناسب برای طراحی و اجرای برنامه، نظارت بر برنامه و تعدیل آن در خلال اجرا، مشخص کردن اینکه آیا برنامه به پیامدهای مطلوب دست یافته و اصلاح یا پایان برنامه‌های موجود انجام می‌شود. ارزیابی برنامه در سطوح گوناگون نظام آموزشی مانند سطح ملی، سازمان‌های منطقه‌ای، سطح دانشکده یا دانشگاه، درون یک گروه یا بخش و در کلاس درس قابل انجام است. اطلاعات به دست آمده از ارزیابی برنامه درسی را می‌توان برای اطلاع از تغییرهای برنامه درسی در چند قلمرو از جمله طراحی دوره/برنامه درسی، ارایه دوره/برنامه درسی، ارزیابی، محیط یادگیری و غیره مورد استفاده قرار داد.

ارزیابی نقش‌های بسیاری دارد. یکی از نقش‌های هم ارزیابی تعیین ارزش خود برنامه درسی است. آیا برنامه درسی مقاصدی را که به خاطر آنها الگوپردازی شده است برآورده می‌کند؟ آیا برنامه درسی برای گروه معینی از دانشجویان که برایشان مورد استفاده قرار گرفته است، مناسب می‌باشد؟

در آموزش عالی که یکی از ارکان اساسی جامعه می‌باشد، ضرورت استفاده از ارزشیابی کاملاً آشکار است. زیرا به کمک ارزیابی می‌توان این نهاد را به تناسب تغییرات اجتماعی در مسیر تحول و دگرگونی قرار داد و به این طریق می‌توان در رابطه با نیازهای جامعه، برنامه‌های آن را مورد قضاوت قرار داد و در راه بهبود آن کوشید. به عبارتی برای آنکه نظام آموزش عالی از پویایی لازم برخوردار باشد، نظام ارزیابی به عنوان زیر نظام آن، باید عوامل اساسی را به طور مستمر مورد قضاوت قرار دهد و بازخورد آن را به تصمیم‌گیرندگان عرضه کند. صاحب نظران ارزیابی آموزشی در دیدگاه‌هایشان نسبت به اینکه ارزشیابی چیست و چگونه باید آن را انجام داد اختلاف

نظر دارند. این اختلاف نظرها به ایجاد رویکردهای ارزشیابی آموزشی مختلف انجامیده است. ورتن و سندرز این رویکرد را به شش دسته زیر تقسیم کرده اند. رویکرد مبتنی بر هدف، رویکرد مبتنی بر مدیریت، رویکرد مبتنی بر مصرف کننده، رویکرد مبتنی بر نظر متخصصان، رویکرد مبتنی بر اختلاف نظر متخصصان و رویکرد طبیعت گرایانه. الگوی کرک پاتریک یکی دیگر از الگوهای ارزیابی می باشد که بیشتر مدل های ارزشیابی مشهور براساس آن بنا شده اند، این الگو اولین بار توسط کرک پاتریک (۱۹۵۰) ارائه شد و به عنوان الگوی جامع ، ساده و عملی برای بسیاری از موقعیت های آموزشی قابل استفاده می باشد. در واقع باید گفت امروزه پرکاربردترین مدل برای ارزشیابی آموزشی مدل کرک پاتریک است.

با توجه به اهمیت و نقش ارزیابی برنامه و دوره که ذکر آن رفت، در راستای اجرای استانداردهای دوره پزشکی عمومی و با عنایت به آیین نامه ارزشیابی دوره پزشکی عمومی دانشکده اقدام به تدوین برنامه ای جامع جهت ارزیابی نظامند دوره پزشکی عمومی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مازندران هم به صورت تکوینی و هم به صورت تراکمی گردید.

تعاريف

- ✓ دوره پزشکی عمومی: یک دوره هفت ساله و متشکل از چهار مقطع علوم پایه؛ فیزیوپاتولوژی؛ کارآموزی و کارورزی می باشد که طی آن دانشجویان این رشته ۲۹۷ واحد درسی را می گذرانند و با مدرک پزشکی عمومی فارغ التحصیل می شوند.
- ✓ ارزشیابی: فرآیند نظام دار برای جمع آوری، تحلیل و تفسیر اطلاعات گفته می شود به این منظور که تعیین می شود آیا هدف های مورد نظر تحقق یافته اند یا در حال تحقق یافتن هستند و به چه میزانی.
- ✓ ارزشیابی آموزشی: فرایندی است که به تفسیر نتایج دوره بر اساس اطلاعات گردآوری شده می پردازد و مشخص می نماید که دوره آموزشی برگزار شده تا چه حد موفقیت آمیز بوده و در راستا اهداف سازمان بوده است.
- ✓ کمیته ارزشیابی: کمیته ای متشکل متولیان آموزش در دانشکده پزشکی می باشد که سیاستگذاری در خصوص نحوه ارزشیابی دوره پزشکی عمومی بر عهده آن ها می باشد.
- ✓ کیفیت: در یک نظام آموزشی، منظور از کیفیت ، تحقق استانداردهای از پیش تعیین شده و مصوب می باشد.
- ✓ اعتباربخشی: نوعی ارزشیابی تخصصی رسمی مبتنی بر نظر خبرگان است.
- ✓ اعتباربخشی آموزشی: فرایندی است که در جریان آن یک سازمان مشخص با استفاده از نظر مجموعه ای از خبرگان یک حوزه تخصصی، براساس استانداردهای مدون و از پیش تعیین شده، نسبت به انجام ارزشیابی های ادواری منظم واحدهای آموزشی در حوزه مورد نظر اقدام نموده و در مورد اعطای صلاحیت آموزشی به آنها تصمیم گیری می نماید.
- ✓ الگوی کرک - پاتریک: این الگو اثربخشی برنامه ها را در چهار سطح مورد ارزیابی قرار می دهد که عبارتند از: ۱- سطح واکنش ۲- سطح یادگیری ۳- سطح رفتار ۴- سطح نتایج

✓ **ارزیابی تکوینی:** نوعی ارزیابی که در طول دوره که فعالیت آموزشی در جریان است، انجام می شود و هدف آن اصلاح و بهبود وضعیت یادگیری دانشجو است.

✓ **ارزیابی تراکمی:** آن نوع ارزیابی که معمولاً در پایا دوره انجام می شود و از نتایج این نوع ارزیابی جهت تصمیم گیری راجع به فرد (ارتقا به سطوح بالاتر، نمره دهی و نهایتاً "قضاوت) استفاده می شود.

اهداف

- گردآوری و تحلیل اطلاعات به منظور قضاوت در مورد اثر بخشی و کفایت برنامه آموزشی و اجزای اصلی آن
- شناسایی نقاط قوت و ضعف و فرصتها و چالش ها و مداخله جهت آن
- بررسی سازگاری و هماهنگی اجرای برنامه درسی با شیوه های از قبل پیش بینی شده
- تقویت زمینه های تصمیم گیری و سیاستگذاری آموزش پزشکی عمومی
- تقویت پاسخگویی به ذینفعان داخلی و خارجی برنامه
- ارتقاء کیفیت آموزش پزشکی عمومی
- اندازه گیری نتایج فعالیت های یاددهی - یادگیری در یادگیرندگان
- تعیین میزان تحقق اهداف آموزشی در برنامه ریزی های درسی و آموزشی
- تعیین کیفیت برنامه های آموزشی (شناسنامه درس، اهداف درس، محتوا، منابع، روش تدریس، چگونگی آزمون، چگونگی ایجاد انگیزه در یادگیرندگان و...)
- قضاوت در مورد امتیازات، مقررات، شیوه های پذیرش، مدیریتی و ساختاری آموزش
- ارائه بازخوردهای مناسب به اساتید بر اساس نتایج به دست آمده
- پایش، ارزیابی درونی و اعتباربخشی پزشکی عمومی در دانشکده
- ارزیابی اثربخشی تغییرپذیریهای که در گذشته اعمال شده
- جلب رضایت متخصصان حرفه ای اعتبارسنجی برنامه درسی

برنامه ارزشیابی نظامند دوره پزشکی عمومی:

برنامه ارزشیابی دوره پزشکی عمومی دانشکده پزشکی ساری با عنایت به مهمترین نقاط قوت، نقاط ضعف، چالش ها و فرصت هایی که عمدتاً دانشکده با آن روبروست و با توجه به آیین نامه ارزشیابی دوره پزشکی عمومی (در برنامه استراتژیک دانشکده ذکر شده است)، به دو صورت ارزیابی تکوینی (در طول دوره) و ارزیابی تراکمی (هر ۵ سال یکبار) می باشد.

ارزیابی تراکمی (هر ۵ سال یکبار):

از الگوی ارزیابی کرک پاتریک استفاده می شود. این الگو اثربخشی برنامه ها را در چهار سطح مورد ارزیابی قرار می دهد که عبارتند از: ۱- سطح واکنش ۲- سطح یادگیری ۳- سطح رفتار ۴- سطح نتایج

سطح نخست: واکنش (Reaction)

منظور از واکنش میزان واکنشی است که فراگیران به تمامی عوامل موثر در اجرای یک دوره آموزش، از خود نشان می دهند. واکنش چگونگی احساس شرکت کنندگان را در مورد برنامه آموزش اندازه گیری می کند. این پیمایش ها به دنبال دریافت نظرات شرکت کنندگان نسبت به آموزش، برنامه درسی، تکالیف، مواد و تجهیزات آموزشی، کلاس یا وسایل و محتوای دوره های آموزشی ... است.

سطح دوم: یادگیری (Learning)

یادگیری عبارت از تعیین میزان فراگیری مهارتها، تکنیک ها و حقایقی است که در دوره آموزشی، به شرکت کنندگان آموخته و برای آنان روشن شده است و می توان از راه آموزش های پیشین، ضمن و بعد از شرکت در دوره های آموزشی، به آنها پی برد.

سطح سوم: رفتار (Behavior)

منظور از رفتار، چگونگی و میزان تغییراتی است که در رفتار شرکت کنندگان در اثر شرکت در دوره های آموزشی حاصل می شود و آن کار روشن ساخت. این سطح نسبت به سطوح پیشین بسیار چالش برانگیز است چرا که شرکت کنندگان باید فرصتی را بر تغییر در رفتارشان به دست آورند، زمان تغییر در رفتار را به صورت واقعی

نمی توان پیش بینی کرد و اینکه جو سازمانی است که می تواند بر تغییر کردن یا نکردن رفتار در حین کار تاثیر داشته باشد.

سطح چهارم: نتایج (Result)

منظور از نتایج میزان تحقق هدفهایی است که به منظور مستقیم به سازمان ارتباط دارد. اندازه گیری این سطح بسیار مشکل است و در آن شواهد از نتایج، از قبیل کاهش هزینه ها، دوباره کاری ها، افزایش کیفیت تولیدات، سود و فروش بررسی می شود. با عنایت به توضیحات فوق برنامه ارزیابی به شکل جدول ۱ می باشد:

جدول ۱- برنامه ارزیابی تراکمی دوره پزشکی عمومی

ردیف	سطح مورد ارزیابی	نحوه ارزیابی	مجری	بازه زمانی بررسی و تحلیل
۱	سطح یک	بررسی رضایتمندی فراگیران و دانش آموختگان از برنامه (محتوا، مدرس، امکانات و ...)	تیم مدیریتی دانشکده پزشکی و معاونت آموزش پزشکی عمومی دانشکده	هر ۵ سال یکبار
۲	سطح دو	بررسی تغییرات و مقایسه نتایج آزمون های مختلف دانشکده (MCQ، آزمون صلاحیت بالینی، آزمون علوم پایه، آسکی گروه ها و ...) در تمامی سطوح پزشکی عمومی با استفاده از تحلیل های آماری بررسی تغییرات نمرات DOPS و Mini-CEX دانشجویان طی کارآموزی و کارورزی	تیم مدیریتی دانشکده پزشکی و معاونت آموزش پزشکی عمومی دانشکده	
۳	سطح سه	ارزیابی تغییرات رفتاری و عملکردی دانشجو با ارزشیابی ۳۶۰ درجه خود ارزیابی دانشجو	تیم مدیریتی دانشکده پزشکی و معاونت آموزش پزشکی عمومی دانشکده	
۴	سطح چهار	بررسی هزینه مصرف شده در آموزش بررسی میزان رضایتمندی مدیران مراکز مشغول به کار دانش آموختگان پزشکی عمومی	تیم مدیریتی دانشکده پزشکی و معاونت آموزش پزشکی عمومی دانشکده	

ارزیابی تکوینی (در طول دوره):

ارزیابی تکوینی در طول دوره با اهدافی نظیر شناسایی و اصلاح نقاط قابل بهبود و تصمیم گیری و سیاستگذاری ها و ... اجرا می شود. این برنامه مطابق ذیل می باشد:

جدول ۲- برنامه ارزیابی تکوینی دوره پزشکی عمومی

ردیف	هدف ارزیابی	نحوه ارزیابی	مجری	بازه زمانی اجرا
۱	بررسی وضعیت اجرای برنامه پزشکی عمومی در بیمارستان های آموزشی و اجرای اقدامات مداخله ای	طی بازدید های اعتباربخشی آموزشی دانشکده از بیمارستان	تیم مدیریتی دانشکده پزشکی	سالانه
۲	بررسی وضعیت اجرای برنامه پزشکی عمومی در گروه های علوم پایه دانشکده و سایر واحدهای مرتبط و اجرای اقدامات مداخله ای	طی بازدید های خود ارزیابی اعتباربخشی موسسه ای	تیم مدیریتی دانشکده پزشکی	سالانه
۳	بررسی وضعیت اجرای برنامه پزشکی عمومی توسط اعضای هیأت علمی از دیدگاه دانشجویان و اجرای اقدامات مداخله	بررسی نمرات ارزیابی اساتید توسط دانشجویان در سامانه سما	معاونت آموزش پزشکی عمومی و EDO دانشکده	پایان نیمسال تحصیلی
۴	بررسی وضعیت اجرای برنامه پزشکی عمومی از نظر دانشجو و اجرای اقدامات مداخله ای	نظرسنجی از دانشجویان به صورت دوره ای	معاونت آموزش پزشکی عمومی	به صورت دوره ای در طول دوره (به صورت رندون در گروه های آموزشی بالینی)
۵	بررسی وضعیت اجرای برنامه پزشکی عمومی و اجرای اقدامات مداخله ای	بررسی نتایج آزمون های پایان ترم و دوره های آموزشی	معاونت آموزش پزشکی عمومی	پایان ترم تحصیلی و دوره های آموزشی
۶	بررسی وضعیت اجرای برنامه پزشکی عمومی	بررسی طرح دوره ها و طرح درس های اساتید و تعیین میزان تناسب آن با کوریکولوم دوره	EDO دانشکده	در ابتدای سال تحصیلی و بررسی میزان اجرای آن در طول دوره

ضمن بررسی نتایج ارزیابی های تکوینی و تراکمی در کمیته ارزشیابی آموزش پزشکی عمومی مطابق آیین نامه ارزشیابی، از آن برای بازنگری سالانه برنامه عملیاتی و نیز بازنگری برنامه استراتژیک دانشکده استفاده می شود. لازم به ذکر است از داده های ارزیابی تکوینی نیز در پایان ۵ سال جمع آوری و تحلیل جامعی صورت گرفته و قابل استفاده برای ارزیابی تراکمی در چارچوب مدل کرک پاتریک می باشد.

روش گرد آوری اطلاعات

- ✓ پرسشنامه
- ✓ بحث گروهی
- ✓ مصاحبه
- ✓ مشاهده
- ✓ بررسی مستندات و ...

❖ نکته: جهت داشتن نتایج معتبر و قابل اعتماد استفاده از ابزارهای معتبر و پایا الزامی می باشد.

منابع ارزیابی

ضمن تاکید بر مشارکت تمامی ذینفعان در برنامه ارزشیابی، منابع اصلی ارزیابی عبارتند از: دانشجو، مدرسان، مسولان برنامه در سطح دانشکده، مدیر گروه ها، مسولان برنامه در سطح بیمارستان و ...

پایش فرایندها و پیامدها

به منظور پایش فرایندها و پیامدهای تعریف شده در کوریکولوم دوره پزشکی عمومی به سه صورت فوری، میان مدت و بلند مدت مطابق جدول (۱ و ۲) و جدول GIO2S8 برنامه عملیاتی دانشکده اقدام می شود.

جدول برنامه عملیاتی دانشکده (G102S8):

ارتقای کیفیت خدمات آموزشی دانشکده پزشکی												G1			
اجرای ۱۰۰ درصدی استراتژی ها و فعالیت های مربوط به ارتقای کیفیت آموزشی دانشجویان (پزشکی عمومی، دستیار و تحصیلات تکمیلی علوم پایه)												G102			
بررسی، پایش، ارزشیابی و بازنگری برنامه درسی / دوره های آموزشی دانشکده												G102S8			
عنوان پروژه: پایش روند اجرایی، فرایندها و پیامدهای دوره در صد از کل پروژه: ۱۰۰												G102S8A1			
میزان اعتبار به میلیون ریال	درصد پیش بینی عملکرد فعالیت بصورت ماهانه										وزن نسبی	فرد / گروه مجری	تاریخ فعالیت		موضوع اقدامات عملیاتی
	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳			۲	۱	
												تیم مدیریت دانشکده	پایان سال	۹۷/۱/۱۵	بازدید اعتباربخشی از بیمارستانها و بررسی وضعیت اجرای برنامه ها
												تیم مدیریت دانشکده	پایان سال	۹۷/۱/۱۵	بازدید اعتباربخشی موسسات آموزشی و بررسی وضعیت اجرای برنامه ها
												اداره آموزش	پایان سال	۹۷/۱/۱۵	مصححیه با اساتید و دانشجویان هدف برنامه از لحاظ اجرای استانداردهای کوریکولوم
												تیم مدیریت دانشکده	پایان سال	۹۷/۱/۱۵	بررسی نتایج تمامی ارزشیابی های فوق
												تیم مدیریت دانشکده	پایان سال	۹۷/۱/۱۵	بازنگری اصلاح برنامه یا روند اجرایی، فرایندها و پیامدهای دوره

ارتقای کیفیت خدمات آموزشی دانشکده پزشکی												G1			
اجرای ۱۰۰ درصدی استراتژی ها و فعالیت های مربوط به ارتقای کیفیت آموزشی دانشجویان (پزشکی عمومی، دستیار و تحصیلات تکمیلی علوم پایه)												G102			
بررسی، پایش، ارزشیابی و بازنگری برنامه درسی / دوره های آموزشی دانشکده												G102S8			
عنوان پروژه: تحلیل عملکرد فراگیران در طول مدت تحصیلی و آزمون های دانشکده و ملی در صد از کل پروژه: ۱۰۰												G102S8A2			
میزان اعتبار به میلیون ریال	درصد پیش بینی عملکرد فعالیت بصورت ماهانه										وزن نسبی	فرد / گروه مجری	تاریخ فعالیت		موضوع اقدامات عملیاتی
	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳			۲	۱	
												اداره آموزش	پایان سال	۹۷/۱/۱۵	برگزاری جلسات بررسی نتایج آزمون های داخلی
												اداره آموزش	پایان سال	۹۷/۱/۱۵	بررسی نتایج آزمون های ملی
												اداره آموزش	پایان سال	۹۷/۱/۱۵	بررسی دلایل افت یا ارتقای دانشجویان در آزمون ها
												اداره آموزش و تیم مدیریت	پایان سال	۹۷/۱/۱۵	تصمیم گیری جهت مداخله
												تیم مدیریت دانشکده	پایان سال	۹۷/۱/۱۵	بازنگری اصلاح برنامه یا روند اجرایی، فرایندها و پیامدهای دوره

پیوست

پیوست ۱ - آیین نامه ارزشیابی دوره آموزش پزشکی عمومی دانشکده پزشکی ساری

مقدمه:

سازمان های آموزشی جهت تحقق اهداف به ارزشیابی برنامه های خود نیاز مبرمی دارند تا معلوم شود که اقدامات و عملیات انجام شده تا چه حد با ملاک ها و موازین پیش بینی شده تطابق دارند. ارزشیابی آموزشی روشی برای مقایسه ی وضع موجود با وضع مطلوب، ابزاری موثر و مفید برای کارایی نظام آموزشی است. معلمان باید به عنوان مدیران کلاس های درس برای تصمیم گیری های آموزشی و درسی در کلاس از ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در جریان بهبود فعالیت های یادگیری فراگیران بهره ها ببرند.

ارزشیابی درس به عنوان یکی از شیوه های اساسی برای بهبود کیفیت آموزش، ارائه نیمرخی از کیفیت تدریس و ارائه پیشنهاداتی برای اصلاح فرآیندهای آموزشی در تمام مؤسسات آموزش عالی و دانشگاه های اروپا و آمریکا و برخی دانشگاه های آسیا به صورت سیستم پایش مستمر دروس، استقرار یافته است. نتایج این ارزشیابی ها علاوه بر انعکاس به مسئولین دروس و دپارتمان های ذیربط، برای ارتقاء و استخدام استادان و حتی تخصیص اعتبارات مالی و اعتباربخشی دپارتمان ها و برنامه های آموزشی مورد توجه قرار می گیرد. Abot معتقد است ارزشیابی برنامه درسی یا درس، فرآیند گردآوری داده ها در مورد درس و برنامه درسی و به کارگیری این داده ها برای تصمیم گیری در مورد راه های حفظ و یا تغییر برنامه می باشد.

مقدمه و پیش نیاز ارزشیابی درس، تمایل، تعهد، تأمل و دل مشغولی استاد نسبت به بهبود مستمر درس بوده و استاد باید این را بپذیرد که تدریس همیشه می تواند بهتر از قبل انجام شود و بدون اعتقاد به این مطلب، انجام ارزشیابی درس فرآیندی بی اثر خواهد بود.

قدمت ارزشیابی و اندازه گیری آموزشی به آن زمانی برمی گردد که برای اولین بار فردی به آموزش فرد دیگری پرداخته است. در تعریفی که اغلب مربیان تربیتی از آموزش و پرورش می کنند، آن را به عنوان یک سلسله فعالیت های منظم می

دانند که در جهت ایجاد تغییرات مطلوب در رفتار فراگیر صورت می گیرد. با توجه به این تعریف هرگز نمی توان بدون اندازه گیری و ارزشیابی تغییرات ادعا نمود که آموزشی صورت گرفته است. به عبارتی می توان ارزشیابی را شهادتی بر نحوه ی آموزش و داوری بر میزان یادگیری که نتیجه آموزش است قلمداد کرد.

فصل اول : کلیات

ماده ۱ - تعاریف

- (۱-۱) دوره پزشکی عمومی: یک دوره هفت ساله و متشکل از چهار مقطع علوم پایه؛ فیزیوپاتولوژی؛ کارآموزی و کارورزی می باشد که طی آن دانشجویان این رشته ۲۹۷ واحد درسی را می گذرانند و با مدرک پزشکی عمومی فارغ التحصیل می شوند.
- (۱-۲) ارزشیابی: فرآیند نظام دار برای جمع آوری، تحلیل و تفسیر اطلاعات گفته می شود به این منظور که تعیین می شود آیا هدف های مورد نظر تحقق یافته اند یا در حال تحقق یافتن هستند و به چه میزانی.
- (۱-۳) ارزشیابی آموزشی: فرایندی است که به تفسیر نتایج دوره بر اساس اطلاعات گردآوری شده می پردازد و مشخص می نماید که دوره آموزشی برگزار شده تا چه حد موفقیت آمیز بوده و در راستا اهداف سازمان بوده است.
- (۱-۴) کمیته ارزشیابی: کمیته ای متشکل متولیان آموزش در دانشکده پزشکی می باشد که سیاستگذاری در خصوص نحوه ارزشیابی دوره پزشکی عمومی بر عهده آن ها می باشد.
- (۱-۵) کیفیت: در یک نظام آموزشی، منظور از کیفیت ، تحقق استانداردهای از پیش تعیین شده و مصوب می باشد.
- (۱-۶) اعتباربخشی: نوعی ارزشیابی تخصصی رسمی مبتنی بر نظر خبرگان است.
- (۱-۷) اعتباربخشی آموزشی: فرایندی است که در جریان آن یک سازمان مشخص با استفاده از نظر مجموعه ای از خبرگان یک حوزه تخصصی، بر اساس استانداردهای مدون و از پیش تعیین شده، نسبت به انجام

ارزشیابی های ادواری منظم واحدهای آموزشی در حوزه مورد نظر اقدام نموده و در مورد اعطای صلاحیت آموزشی به آنها تصمیم گیری می نماید.

۱-۸) **الگوی کرک - پاتریک** : این الگو اثربخشی برنامه ها را در چهار سطح مورد ارزیابی قرار می دهد که عبارتند از: ۱- سطح واکنش ۲- سطح یادگیری ۳- سطح رفتار ۴- سطح نتایج

ماده ۲- اهداف

- ۲-۱) شناسایی نقاط قوت و ضعف و فرصتها و چالش های آموزش پزشکی عمومی
- ۲-۲) شناسایی عوامل کلیدی در کیفیت آموزش و به کار بردن این عوامل در جهت ارتقای هرچه بهتر کیفیت آموزش
- ۲-۳) تقویت زمینه های تصمیم گیری و سیاستگذاری آموزش پزشکی عمومی
- ۲-۴) رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت آموزش پزشکی عمومی
- ۲-۵) فراهم کردن بستر مناسب جهت ارتقای بهره وری آموزش های ارائه شده
- ۲-۶) تقویت پاسخگویی به ذینفعان داخلی و خارجی برنامه
- ۲-۷) اشاعه فرهنگ نظارت و ارزیابی و تضمین کیفیت در آموزش
- ۲-۸) ارتقاء کیفیت آموزش پزشکی عمومی
- ۲-۹) اندازه گیری نتایج فعالیت های یاددهی- یادگیری در یادگیرندگان
- ۲-۱۰) تعیین میزان تحقق اهداف آموزشی در برنامه ریزی های درسی و آموزشی
- ۲-۱۱) تعیین کیفیت برنامه های آموزشی (شناسنامه درس، اهداف درس، محتوا، منابع، روش تدریس، چگونگی آزمون، چگونگی ایجاد انگیزه در یادگیرندگان و ...)
- ۲-۱۲) قضاوت در مورد امتیازات، مقررات، شیوه های پذیرش، مدیریتی و ساختاری آموزش
- ۲-۱۳) استفاده از نظرات و احساسات دانشجویان درباره درس
- ۲-۱۴) ارائه بازخوردهای مناسب به اساتید بر اساس نتایج به دست آمده

۲-۱۵) بهبود مستمر کیفیت آموزشی به وسیله تغییر در چگونگی روند تدریس اساتید

۲-۱۶) پایش، ارزیابی درونی و اعتباربخشی پزشکی عمومی در دانشکده

ماده ۳- ارکان و ساختار

۳-۱) اعضای اصلی کمیته ارزشیابی آموزش پزشکی عمومی را رئیس دانشکده پزشکی، معاونین دانشکده، مدیر

EDO دانشکده و همچنین مدیر EDC دانشگاه تشکیل می دهند. دبیر کمیته، معاون آموزشی پزشکی

عمومی دانشکده پزشکی می باشد.

فصل دوم: شرح وظایف

ماده ۴- وظایف کمیته ارزشیابی آموزش پزشکی عمومی

۴-۱) بررسی و تصویب سیاستها، خط مشی و برنامه های کلی ارزشیابی دوره

۴-۲) هماهنگ سازی کلیه فعالیتهای ارزشیابی دوره و نظارت در دانشکده

۴-۳) بررسی و تصویب شاخصها و استانداردها و مدل ارزشیابی

۴-۴) بازنگری و تصویب دستورالعمل های مورد نیاز ارزشیابی دوره

فصل سوم: شرایط عضویت و فعالیت اعضا

ماده ۵ - نحوه انتخاب و مدت فعالیت اعضای کمیته ارزشیابی آموزش پزشکی عمومی

۵-۱) رئیس کمیته ارزشیابی آموزش پزشکی عمومی، رئیس دانشکده پزشکی می باشد.

۵-۲) دبیر کمیته ارزشیابی آموزش پزشکی عمومی، معاون آموزشی پزشکی عمومی دانشکده پزشکی می باشد.

۵-۳) دبیر، اعضای کمیته را بر اساس شرایط احراز به رئیس کمیته ارزشیابی آموزش پزشکی عمومی معرفی می کند.

۵-۴) پس از تایید صلاحیت افراد معرفی شده توسط رئیس کمیته ارزشیابی آموزش پزشکی عمومی، ابلاغ برای افراد صادر می شود.

۵-۵) مدت فعالیت اعضا دو سال می باشد.

ماده ۶ - شرایط عضویت در کمیته ارزشیابی آموزش پزشکی عمومی

۶-۱) عضو هیات علمی دانشکده پزشکی باشد.

۶-۲) سابقه همکاری در اعتباربخشی و پایش ها و ارزشیابی های درونی و بیرونی دانشکده پزشکی داشته باشد.

۶-۳) سابقه همکاری با واحد EDO دانشکده و ارائه منظم طرح درس و طرح دوره داشته باشد.

ماده ۷ - تواتر جلسات

۷-۱) جلسات کمیته ارزشیابی آموزش پزشکی عمومی هر نیمسال یکبار برگزار می گردد.

فصل چهارم: نحوه ارزشیابی دوره

ماده ۸ - روش ارزشیابی

۸-۱) ارزشیابی دوره هر پنج سال یکبار بر اساس مدل کرک پاتریک انجام می شود.

۸-۲) طرح درس و طرح دوره اعضای هیات علمی ارزیابی ساختاری و محتوایی می شود.

۸-۳) ارزشیابی برنامه درسی: کمیته ارزشیابی برنامه درسی هر شش ماه یکبار برگزار می شود.

۸-۴) اعتباربخشی موسسه ای سالانه توسط دانشکده پزشکی انجام می شود.

۸-۵) اعتباربخشی مراکز آموزشی درمانی سالانه توسط دانشکده پزشکی انجام می شود.

۸-۶) ارزشیابی دانشجویان از اساتید : دانشجویان در پایان هر نیمسال تحصیلی و قبل از برگزاری امتحانات فرم ارزشیابی دانشجویان از استاد به صورت الکترونیکی در سامانه سما انجام می شود.

۸-۷) نظرسنجی کیفیت آموزشی بخشهای درمانی از دانشجویان به صورت دوره ای انجام می شود.

۸-۸) در پایان هر ترم و هر کورس آموزشی، ارزشیابی از دانشجویان انجام می شود.

فصل پنجم: استفاده از نتایج ارزشیابی دوره

ماده ۹- استفاده از نتایج ارزشیابی دوره

۹-۱) نتایج ارزشیابی باید در اختیار ریاست دانشکده، معاونت آموزشی دانشگاه و رئیس دانشگاه قرار بگیرد.

۹-۲) نتایج ارزشیابی باید در اختیار مدیران گروه های آموزشی دانشکده قرار بگیرد.

۹-۳) اسامی دانشجویان به هیچ وجه نباید ذکر شود.

۹-۴) از نتایج ارزشیابی جهت اصلاح برنامه پزشکی عمومی استفاده شود.

این آیین نامه در ۵ فصل و ۹ ماده در تاریخ ۹۸/۰۶/۳۰ به تصویب هیات رئیسه دانشکده پزشکی و شورای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران رسیده و از تاریخ تایید قابل اجرا می باشد.